

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Διαχείρισης
Τομεακών Προγραμμάτων
ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ

14/11/2025

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 2021-2027»
ΠΡΟΤΑΣΗ 2ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ
(ΕΚΔΟΣΗ 3.1)**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΠΕΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΠΡΟ**

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1.	Παρουσίαση του Προγράμματος ΠΕΚΑ	3
2.	Θεσμικό πλαίσιο διαμόρφωσης της πρότασης 2 ^{ης} αναθεώρησης	5
3.	Συνοπτική παρουσίαση της πρότασης 2 ^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος – έκδοση 3.1	6
3.1	Στόχευση πρότασης 2ης Αναθεώρησης	6
3.2	Νέοι ειδικοί στόχοι / νέες προτεραιότητες	7
3.3	Ανακατανομή πόρων μεταξύ Προτεραιοτήτων	9
3.4	Ανακεφαλαιωτικοί χρηματοδοτικοί πίνακες 2ης Αναθεώρησης Προγράμματος	13
3.5	Εφαρμογή μεθοδολογίας απλοποιημένου κόστους στην Προτεραιότητα 5	16
3.6	Επικαιροποίηση πλαισίου επίδοσης Προγράμματος	16
3.7	Επικαιροποίηση λοιπών στοιχείων Προγράμματος	17
4.	Αναμενόμενες επιπτώσεις από την προτεινόμενη 2 ^η Αναθεώρηση	18

1. Παρουσίαση του Προγράμματος ΠΕΚΑ

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) 2021-2027 εγκρίθηκε με την με αριθμό C(2022)6045 final / 26.8.2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής και εθνικούς πόρους με εγκεκριμένη Συνολική Δημόσια Δαπάνη ύψους Π/Υ 3.606.846.168,00 €.

Το Πρόγραμμα αναθεωρήθηκε με την C(2024)3743 final / 29.5.2024 Εκτελεστική Απόφαση, προκειμένου να εισαχθούν νέα πεδία παρέμβασης δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2039 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) 2021/1060, σχετικά με πρόσθετη ευελιξία για την αντιμετώπιση των συνεπειών της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας FAST (ευέλικτη βοήθεια για εδάφη) — CARE

Ο συνολικός σχεδιασμός και στρατηγική του Προγράμματος έχει βασιστεί στο πλαίσιο του **Στόχου Πολιτικής 2 (ΣΠ2)** του ΕΣΠΑ 2021-2027, ο οποίος σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 ορίζεται ως «μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας». Με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 τίθενται οι ειδικοί στόχοι του ΣΠ2 ως ακολούθως:

- 2.1 προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·
- 2.2 προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων αιεφορίας που καθορίζονται σε αυτήν·
- 2.3 ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων ενέργειας, δικτύων και συστημάτων αποθήκευσης εκτός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Ενέργειας (ΔΕΔ-Ε)·
- 2.4 προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, και της ανθεκτικότητας
- 2.5 προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού
- 2.6 προαγωγή της μετάβασης σε μια κυκλική και σε αποδοτική ως τους τους πόρους οικονομία·
- 2.7 ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και τη μείωση κάθε μορφής ρύπανσης·
- 2.8 προώθηση μίας βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε μία οικονομία μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα·

Μέσω του στρατηγικού προσανατολισμού του προγράμματος, υπηρετούνται οι επιμέρους στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, και των περιβαλλοντικών και κλιματικών πολιτικών που συνδέονται με αυτή (π.χ. Ευρωπαϊκός Κλιματικός Νόμος, Νέα Στρατηγική της Ε.Ε. για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δάση, Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία

Το Πρόγραμμα, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 1, περιλαμβάνει συνολικά εννέα (9) Προτεραιότητες. Οι Προτεραιότητες 1, 2 και 3 συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, οι Προτεραιότητες 4 και 5 συγχρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το Ταμείο Συνοχής, ενώ οι Προτεραιότητες 6 και 7 περιλαμβάνουν πόρους του ΕΤΠΑ μόνο. Οι Προτεραιότητες 8 και 9 αφορούν δράσεις της Τεχνικής Βοήθειας. Η Προτεραιότητα 8 συγχρηματοδοτείται μόνο από το ΕΤΠΑ, ενώ η Προτεραιότητα 9 αφορά πόρους του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ).

Η συνολική Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) του Προγράμματος ανέρχεται σε 3.606.846.168,00 €. Η Κοινοτική Συνδρομή ανέρχεται σε 2.978.012.279 € (ήτοι ποσοστό συγχρηματοδότησης 82,57%), εκ των οποίων τα 1.371.554.979 € προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και τα 1.606.457.300 € από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ). Η αντίστοιχη εθνική συμμετοχή ανέρχεται σε 628.833.889€ (ή ποσοστό συμμετοχής 17,43%). Για την υποστήριξη της εφαρμογής του ΕΠ (Τεχνική Βοήθεια) προβλέπεται να διατεθεί το 0,98% των πόρων του, ύψους 35.288.583,00€ (ή 29.264.634,00€ σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).

Πίνακας 1: Αποτύπωση αρχιτεκτονικής ΠΕΚΑ 2021-2027 (Προτεραιότητες- Ειδικοί στόχοι – Π/Υ) (έκδοση 2.2)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ		ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ (€)	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ Π/Υ (ΣΥΝ. ΔΔ) (€)
A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ID / ΤΙΤΛΟΣ				
1	Ενεργειακή απόδοση – Προώθηση ΑΠΕ – Ενεργειακές Υποδομές	2.i. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	ΤΣ	-	70.000.000	82.352.942
			ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	559.573.900	658.322.237
			ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	72.512.000	120.853.335
		2.ii. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, συμπερ/ων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σε αυτήν	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	28.752.484	33.826.454
			ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	15.000.500	25.000.834
		2.iii. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και συστημάτων αποθήκευσης εκτός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Ενέργειας (ΔΕΔ-Ε)	ΤΣ	-	39.100.000	46.000.000
			ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	288.759.971	339.717.614
			ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	24.597.273	40.995.455
2	Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	ΤΣ	-	124.598.246	146.586.173	
		ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	152.394.867	179.288.080	
		ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	70.909.913	118.183.189	
3	Αστική Αναζωογόνηση	ΤΣ	-	131.413.779	154.604.446	
		ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	51.885.989	61.042.341	
		ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	13.353.473	22.255.790	
4	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία	2.vi. Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία και σε μία αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία	ΤΣ	-	676.204.072	795.534.204
5	Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων	2.v. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού	ΤΣ	-	544.806.301	640.948.591
6	Προστασία της Βιοποικιλότητας	2.vii.Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και τη μείωση όλων των μορφών ρύπανσης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	50.411.988	59.308.223
			ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	8.630.424	14.384.041
7	Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα	2.viii. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε μία οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	21.862.965	25.721.136
			ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	3.979.500	6.632.500
8	Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	-	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	7.176.153	8.442.534
			ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	1.753.579	2.922.633
9	Τεχνική Βοήθεια Ταμείου Συνοχής - ΤΣ	-	ΤΣ	-	20.334.902	23.923.416
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ “ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ” 2021-2027 – 1 ^η Αναθεώρηση					2.978.012.279	3.606.846.168

Το Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί ώστε να συμβάλει σημαντικά στους κλιματικούς στόχους του ΕΣΠΑ 2021-2027, κατά το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την τρέχουσα έκδοση του Προγράμματος η συμβολή στους κλιματικούς στόχους υπολογίζεται στο 87,75% της ενωσιακής συμμετοχής των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, 85,11% της ενωσιακής συμμετοχής των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ σε περιφέρειες σε μετάβαση και 21,99% της ενωσιακής συμμετοχής των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής. Συνολικά το 52,09% της ενωσιακής συμμετοχής του Προγράμματος εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει στους κλιματικούς στόχους της πολιτικής συνοχής.

Η συνεισφορά των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν έως 31.10.2025 στον κλιματικό στόχο του προγράμματος αντιστοιχεί στο 18,31% της συνολικής ενωσιακής συμμετοχής του ΠΕΚΑ, και ειδικότερα 16,68% ενωσιακής συμμετοχής ΕΤΠΑ σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, 13,88% ενωσιακής συμμετοχής ΕΤΠΑ σε περιφέρειες σε μετάβαση και 25,25% ενωσιακής συμμετοχής Ταμείου Συνοχής.

2. Θεσμικό πλαίσιο διαμόρφωσης της πρότασης 2^{ης} αναθεώρησης

Η προτεινόμενη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος γίνεται στο πλαίσιο των άρθρων 18 και 24 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) 2021/1060, καθώς και της δημοσίευσης του Καν. 2025/1914 που αφορά σε τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και του Κανονισμού για το ΕΚΤ+ όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

Στις 31.03.2025 υποβλήθηκε στην Ε.Ε. πρόταση 2ης αναθεώρησης του ΠΕΚΑ (έκδοση 3.0) στο πλαίσιο της διαδικασίας ενδιάμεσης επανεξέτασης του αρ.18 του ΚΚΔ. Σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 18 του ΚΚΔ 2021/1060, η Έκθεση Ενδιάμεσης Επανεξέτασης και η συνακόλουθη αξιολόγηση του Προγράμματος αποτελεί τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα ή μη τροποποίησης του Προγράμματος και απαιτείται να υποβληθεί στην Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου 2025.

Ωστόσο στις 01.04.2025 υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή “Πρόταση για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης” – COM (2025) 123 final – 2025/0084 (COD) – 01.04.2025. Ακολούθησε διαδικασία διαβούλευσης, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την δημοσίευση των Καν. (ΕΕ) 2025/1914 και (ΕΕ) 2025/1913. Οι εν λόγω Κανονισμοί αποσκοπούν στην ενίσχυση της ευελιξίας και των κινήτρων προς τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί — μέσω της διαδικασίας ενδιάμεσης αναθεώρησης — η ανακατανομή των πόρων των προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής προς τις νέες στρατηγικές προτεραιότητες που εισάγονται ανά Κανονισμό/Ταμείο. Ο τροποποιημένος κανονισμός για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής επηρεάζει άμεσα την υποβληθείσα πρόταση αναθεώρησης του προγράμματος.

Στις 30.05.2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε παρατηρήσεις στην υποβληθείσα πρόταση αναθεώρησης, η οποία επεστράφη, και ζητά να ληφθούν υπόψη οι μεταγενέστερες εξελίξεις ως προς τη στρατηγική στόχευση των ταμείων της πολιτικής συνοχής, όπως παρουσιάζεται στη συνέχεια.

Κατόπιν διαβούλευσης διάρκειας 6 μηνών, στις 19.09.2025 δημοσιεύθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1914 που αφορά σε τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και του Κανονισμού για το ΕΚΤ+ όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

Ο τροποποιημένος κανονισμός για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής Κ(ΕΕ) 2025/1914 επηρεάζει άμεσα το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», το οποίο είναι δυνατόν να συμβάλει ουσιαστικά στις νέες στρατηγικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω νέας πρότασης 2^{ης} αναθεώρησης, λαμβάνοντας υπόψη τη στόχευση του προγράμματος, τη μέχρι σήμερα εικόνα υλοποίησης των Προτεραιοτήτων του και τα διαθέσιμα ποσά προς ανακατανομή.

Εάν υιοθετηθούν σε νέα πρόταση αναθεώρησης του Προγράμματος, που θα υποβληθεί έως 31.12.2025 σχετικές νέες προτεραιότητες με π/υ άνω του 10% του συνολικού π/υ του Προγράμματος (δηλαδή περί τα 298 εκατ. ευρώ ενωσιακής συμμετοχής) τότε προκύπτουν τα εξής συνολικά οφέλη:

- Αυξημένη προκαταβολή για τις νέες προτεραιότητες που μετρούν στο N+3 του 2025
- Αύξηση ποσοστού συγχρηματοδότησης νέων προτεραιοτήτων έως και κατά 10%, εφόσον ορισθεί
- Παράταση περιόδου επιλεξιμότητας δαπανών του Προγράμματος κατά 1 έτος

Ως εκ τούτου, στόχοι της νέας πρότασης 2^{ης} αναθεώρησης είναι

1. η ενσωμάτωση νέων ειδικών στόχων του Στόχου Πολιτικής 2 που αναδεικνύονται ως στρατηγικές προτεραιότητες της ΕΕ με διαμόρφωση νέων, αυτοτελών, Προτεραιοτήτων του Προγράμματος
2. η ανακατανομή πόρων μεταξύ και εντός των Προτεραιοτήτων προκειμένου να αποτυπωθεί η νέα αρχιτεκτονική του Προγράμματος, ως αποτέλεσμα της συμπληρωματικής διαδικασίας ενδιάμεσης επανεξέτασης, της εφαρμογής των νέων κανονισμών και της προόδου υλοποίησής του
3. η οριστική κατανομή των ποσών ευελιξίας σε κάθε Προτεραιότητα

Με την νέα πρόταση 2^{ης} αναθεώρησης του Προγράμματος ΠΕΚΑ (έκδοση 3.1), ενεργοποιείται συμπληρωματική διαδικασία ενδιάμεσης επανεξέτασης, υπό το πρίσμα των νέων πυλώνων πολιτικής της ΕΕ

αλλά και των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του Ιουνίου 2025, προς αιτιολόγηση των μεταβολών και της νέας πρότασης αναθεώρησης, με σκοπό την εισαγωγή των νέων ειδικών στόχων της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027.

3. Συνοπτική παρουσίαση της πρότασης 2^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος – έκδοση 3.1

3.1 Στόχευση πρότασης 2ης Αναθεώρησης

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1914 αφορά σε τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και του Κανονισμού για το ΕΚΤ+ όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης. Ο τροποποιημένος κανονισμός για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1914 επηρεάζει άμεσα την πρόταση αναθεώρησης του Προγράμματος.

Ο συνολικός σχεδιασμός και η στρατηγική του τομεακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 έχει βασιστεί στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 (ΣΠ2) του ΕΣΠΑ 2021-2027, συνεπώς το Πρόγραμμα δύναται λόγω στόχευσης να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων και ευκαιριών και να ανταποκριθεί τόσο στις παλαιές όσο και στις νέες προτεραιότητες της Ένωσης, αναπροσανατολίζοντας το σχεδιασμό των πόρων του στους κρίσιμους τομείς και ενσωματώνοντας τους νέους ειδικούς στόχους στις νέες προτεινόμενες Προτεραιότητες.

Τομείς που αφορούν το Πρόγραμμα είναι:

- Ενίσχυση χρηματοδότησης της ενεργειακής συνδεσιμότητας και των δευτερευουσών υποδομών μεταφοράς ενέργειας, με νέο ειδικό στόχο (RSO2.12). Στόχος για τον τομέα της ενέργειας είναι η αύξηση των ενεργειακών ροών. Δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν τα δίκτυα φυσικού αερίου. Στο εν λόγω ειδικό στόχο δύναται να προταθεί η ηλεκτρική διασύνδεση νησιών Βορείου Αιγαίου, καθώς και σχετικά έργα αποθήκευσης ενέργειας, προστασία κρίσιμων υποδομών ενέργειας κλπ.
- Ενίσχυση χρηματοδότησης του τομέα των υδάτων, με έμφαση στην επάρκεια παροχής ύδατος, διαχείριση λυμάτων, εξοικονόμηση ύδατος και ανθεκτικότητα συστημάτων, με μετονομασία νέου ειδικού στόχου 2.5 και δυνατότητα απόδοσης σε διακριτή προτεραιότητα. Για να ενεργοποιηθεί νέα προτεραιότητα με τον εν λόγω ειδικό στόχο θα πρέπει να καθορισθεί νέο φυσικό αντικείμενο το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει και πεδία παρέμβασης κλιματικής αλλαγής π.χ. 058 – αντιπλημμυρικά, προστασία κρίσιμων υποδομών κλπ.
- Ενίσχυση χρηματοδότησης στον τομέα της προσιτής στέγασης, με νέο ειδικό στόχο (RSO2.11) στον στόχο πολιτικής 2 (καθώς και 4 και 5), με ευελιξία στον ορισμό της προσιτής στέγασης και τον τρόπο χρηματοδότησής της. Για τη δημιουργία νέας προτεραιότητας με τον εν λόγω ειδικό στόχο στο ΠΕΚΑ πρέπει να αξιοποιηθούν πόροι συμπληρωματικά των υφιστάμενων πόρων του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ.

Πρωτεύοντας στόχος της προτεινόμενης αναθεώρησης του Προγράμματος αποτελεί η μερική ανακατανομή πόρων μεταξύ των Προτεραιοτήτων / Πεδίων Παρέμβασης, ώστε αφενός να ενσωματωθούν οι νέοι ειδικοί στόχοι που προτείνονται στον Καν. (ΕΕ) 2025/1914 με την εισαγωγή τριών (3) νέων Προτεραιοτήτων και παράλληλα να εξυπηρετούνται προσφορότερα οι ανάγκες χρηματοδότησης δράσεων με μεγαλύτερη ενεργοποίηση όπως προκύπτουν από την έως σήμερα υλοποίηση του Προγράμματος, διατηρώντας ωστόσο σταθερό τον χαρακτήρα του Προγράμματος και τη συμβολή του στον Στόχο Πολιτικής 2.

Στόχος της παρούσας νέας πρότασης αναθεώρησης είναι αφενός η οριστική κατανομή των ποσών ευελιξίας σε κάθε προτεραιότητα, αλλά και η τροποποίησή του Προγράμματος, ως αποτέλεσμα της διαδικασίας επανεξέτασης και της προόδου υλοποίησής του και παράλληλα η ενσωμάτωση νέων στρατηγικών προτεραιοτήτων 1B, 1Γ και 5B με προτεινόμενο π/υ 305.848.961 € σε όρους ΚΣ και 367.026.633 € σε όρους ΣΔΔ, δηλαδή 10,27 % της συνολικής ενωσιακής συμμετοχής του Προγράμματος (αντίστοιχα 10,18% σε όρους ΣΔΔ) συνεπώς άνω του 10% του συνολικού π/υ του Προγράμματος, ώστε το πρόγραμμα να δύναται να αποκομίσει τα προαναφερόμενα οφέλη.

Συνοπτικά οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν:

1. Την μεταφορά πόρων Ταμείου Συνοχής των υφιστάμενων Προτεραιοτήτων 1, 3 και 4 για τη δημιουργία νέων Προτεραιοτήτων 1B "Νέες Ενεργειακές Υποδομές" και 5B "Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και ανθεκτικότητα υδατικών πόρων" του ΠΕΚΑ.
2. Τη μεταφορά πόρων ΕΤΠΑ των υφιστάμενων Προτεραιοτήτων 1, 2, 3 και 7 του ΠΕΚΑ για την ενίσχυση των νέων Προτεραιοτήτων 1Γ "Πρόσβαση σε προσιτή και βιώσιμη στέγαση " και 1B "Νέες Ενεργειακές Υποδομές".
3. Την εισαγωγή του νέου Ειδικού Στόχου και του πεδίου παρέμβασης 041 "Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα" στην Προτεραιότητα 1 με εσωτερική ανακατανομή πόρων ΕΤΠΑ από το πεδίο παρέμβασης 042, προκειμένου να ενισχυθούν οι επενδύσεις για την επίτευξη οικονομικά προσιτής και βιώσιμης στέγασης με σκοπό τη διεύρυνση της ευρωπαϊκής στεγαστικής πολιτικής. Η εν λόγω παρέμβαση συνεχίζει παράλληλα να συνεισφέρει και στην ενεργειακή αποδοτικότητα κατοικιών.
4. Την ανακατανομή πόρων ΕΤΠΑ μεταξύ των πεδίων παρέμβασης στην Προτεραιότητα 6 (ενίσχυση του πεδίου παρέμβασης 078 με εσωτερική ανακατανομή πόρων από το πεδίο παρέμβασης 079) και την ανακατανομή πόρων Ταμείου Συνοχής στην Προτεραιότητα 9 (ενίσχυση του πεδίου παρέμβασης 182 με εσωτερική ανακατανομή πόρων από τα πεδία παρέμβασης 181 και 182).
5. Την οριστική κατανομή των ποσών ευελιξίας.
6. Την προσθήκη μεθοδολογίας απλοποιημένου κόστους για την καταβολή δαπανών του προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας επιφανειακών και υπογείων υδάτων της χώρας (Οδηγία 2000/60/ΕΚ) στην προτεραιότητα 5.
7. Την προσθήκη δεικτών για την παρακολούθηση νέων δράσεων, τη βελτίωση παρακολούθησης της επίτευξης των στόχων του Προγράμματος, την απαραίτητη τροποποίηση των τιμών στόχων των δεικτών σε Πεδία Παρέμβασης που υπόκεινται σε τροποποίηση Π/Υ, καθώς και την απαραίτητη επικαιροποίηση, συμπλήρωση στοιχείων και πεδίων στο κείμενο του Προγράμματος και στο Μεθοδολογικό Έγγραφο Πλαισίου Επίδοσης του Προγράμματος, ως αποτέλεσμα της εισαγωγής των νέων προτεραιοτήτων και των νέων πεδίων παρέμβασης και δεικτών στο Πρόγραμμα.

Σημειώνεται ότι:

- Η προτεινόμενη ανακατανομή πόρων μεταξύ Προτεραιοτήτων ή πεδίων παρέμβασης εντός των Προτεραιοτήτων δεν επιφέρει τροποποίηση στη συνολική κατανομή των οικονομικών πόρων του εγκεκριμένου Προγράμματος ανά Ταμείο (ΤΣ και ΕΤΠΑ) και κατηγορία περιφέρειας για το ΕΤΠΑ.
- Η προτεινόμενη ανακατανομή πόρων του χρηματοδοτικού πίνακα επιφέρει αύξηση της συνεισφοράς του Προγράμματος στον κλιματικό στόχο (άρ.6 του ΚΚΔ 2021/1060) του Ταμείου Συνοχής κατά 16.726.538 €, ήτοι κατά 1,08% της συνολικής ενωσιακής συμμετοχής του ΠΕΚΑ.

3.2 Νέοι ειδικοί στόχοι / νέες προτεραιότητες

Συγκεκριμένα για το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» - ΠΕΚΑ 2021-2027 προτείνεται η εισαγωγή των ακόλουθων νέων προτεραιοτήτων:

Νέα Προτεραιότητα 1B "Νέες Ενεργειακές Υποδομές"

Προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια, να επιταχυνθεί η ενεργειακή μετάβαση και να προωθηθεί η καθαρή κινητικότητα, οι επενδύσεις στο πλαίσιο της STEP και του μηχανισμού υποδομών εναλλακτικών καυσίμων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1804, δημιουργείται ο νέος ειδικός στόχος ΕΣ 2.12 (RSO 2.12) για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του ΣΠ 2 :

ΣΠ2 / RSO 2.12 (xii) : Προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης και υποστηρικτικών υποδομών, καθώς και η προστασία των ενεργειακών υποδομών ζωτικής σημασίας και ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης.

Η νέα προτεραιότητα 1B περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη στήριξη νέων επενδύσεων σε:

- ενεργειακές γραμμές διασύνδεσης,
- υποδομές μεταφοράς, διανομής και αποθήκευσης ενέργειας,
- υποστηρικτικές ενεργειακές υποδομές (εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και συστήματα που υποστηρίζουν τη διασύνδεση των συστημάτων μεταφοράς των κρατών μελών, καθιστώντας δυνατή την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και αποθήκευση ενέργειας), και
- υποστήριξη για την προστασία κρίσιμων ενεργειακών υποδομών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557.

Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να διασφαλίζεται η επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης, η αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας και η παροχή πρόσβασης σε σταθερές και διαφοροποιημένες πηγές ενέργειας στους ενεργοβόρους τομείς, εισάγεται στο Πρόγραμμα το Πεδίο Παρέμβασης – ΠΠ 196: Ενεργειακοί σύνδεσμοι και σχετικές υποδομές μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης και υποστήριξης.

Νέα Προτεραιότητα 1Γ “Πρόσβαση σε προσιτή και βιώσιμη στέγαση”

Η οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση αποτελεί μια ακόμη πρόκληση που έχει έλθει στο προσκήνιο λόγω της σημαντικής αύξησης των τιμών και των ενοικίων τα τελευταία έτη. Στον τομέα της στέγασης, η τροποποίηση του Κανονισμού 2021/1058 που αφορά το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, έρχεται να διευρύνει την ευρωπαϊκή στεγαστική πολιτική με την ενίσχυση των επενδύσεων με στόχο την επίτευξη οικονομικά προσιτής και βιώσιμης στέγασης.

Στο πλαίσιο αυτό, με στόχο να αυξηθούν σημαντικά οι επενδύσεις από τα δύο προαναφερόμενα ταμεία για την κατασκευή και την ανακαίνιση του αποθέματος οικονομικά προσιτών και βιώσιμων κατοικιών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης, εισάγεται στο ΣΠ2 ο νέος ειδικός στόχος ΕΣ 2.11 (RSO 2.11) για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής :

ΣΠ2 / RSO2.11(χι) : *Πρωώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση.*

Η νέα προτεραιότητα 1Γ περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη στήριξη νέων παρεμβάσεων για όλους τους τύπους κατοικιών αρκεί οι επενδύσεις σε αυτές να συμβάλουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης στη στέγαση για όλους. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- δράσεις αναβάθμισης υφιστάμενων οικιών / πολυκατοικιών
- χρήση για ιδιωτικές κατοικίες
- χρήση για φοιτητικές κατοικίες

Η ενεργειακή αναβάθμιση πρέπει να αποτελεί τμήμα της σχετικής δράσης (αυτό προκύπτει και από τη θέσπιση των σχετικών δεικτών) αλλά δεν είναι απαραίτητα το βασικό τμήμα. Σε κάθε περίπτωση, η ενεργειακή αναβάθμιση εναρμονίζεται, με την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία.

Εν γένει, κύριος στόχος της εισαγωγής της προτεραιότητας για οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση είναι η αύξηση της προσφοράς κατοικιών, μέσω δράσεων αύξησης του αποθέματος διαθέσιμων κατοικιών. Συνεπώς στόχος είναι η διάθεση των εν λόγω κατοικιών στην αγορά, αυξάνοντας έτσι την προσφορά.

Προς την επίτευξη του παραπάνω στόχου, οι παρεμβάσεις θα πρέπει να είναι συμβατές με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1275 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, τις απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού σχετικές με τη βιωσιμότητα (π.χ. την αρχή περί Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (DNSH) και την αρχή της κλιματικής ανθεκτικότητας), τις οριζόντιες αρχές της Γενικού Κανονισμού για τη μη συμβολή σε οποιαδήποτε μορφή διάκρισης ή αποκλεισμού καθώς και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.

Επισημαίνονται τα εξής:

- Οι επενδύσεις στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως τις νέες δυνατότητες που δίνει η εν λόγω προτεραιότητα.
- Δίνεται η δυνατότητα μόχλευσης της χρηματοδότησης μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων. Ενδεικτικές Δράσεις

Νέα Προτεραιότητα 5B “Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και ανθεκτικότητα υδατικών πόρων”

Η ΕΕ καθορίζει ότι το νερό αποτελεί κρίσιμο πόρο και διαδραματίζει ζωτικό ρόλο για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή. Δεδομένων των προκλήσεων που θέτει ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στους υδάτινους πόρους, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν περαιτέρω επενδύσεις στην ανθεκτικότητα των υδάτων, ενώ επίσης απαιτείται να εφαρμοσθούν μέτρα για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων και την αντιμετώπιση της λειψυδρίας.

Ως εκ τούτου, για να τονιστούν δεόντως η σημασία και η εστίαση των επενδύσεων στην ανθεκτικότητα των υδάτων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να τροποποιηθεί η διατύπωση του ειδικού στόχου 2.5 που σχετίζεται με τη διαχείριση των υδάτων στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 2, ο οποίος αναδιατυπώνεται στον Καν. 2025/1914 ώστε να αντικατοπτρίζει τη νέα διατύπωση «Ασφαλής πρόσβαση στο νερό»:

ΣΠ2 / RSO 2.5 (v) : Προαγωγή της ασφαλούς πρόσβασης στο νερό, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων, και της ανθεκτικότητας των υδάτων.

Η νέα προτεραιότητα 5B που εισάγεται περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη στήριξη νέων επενδύσεων σε :

- νέα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, με την προϋπόθεση του εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα (αν το νερό «χάνεται », οι δράσεις δεν έχουν επιλεξιμότητα),
- έργα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μέσω της εφαρμογής μέτρων πρόληψης πλημμυρών με λύσεις που βασίζονται στη φύση (nature-based solutions measures) και άλλα μέτρα πρόληψης πλημμυρών, όπως για παράδειγμα έργα ορεινής υδρονομίας στη Θεσσαλία με σκοπό τη φυσική συγκράτηση των υδάτων σε ορεινές περιοχές,
- βιώσιμες επενδύσεις σε έργα αφαλατώσεων για περιοχές που πλήττονται ιδιαίτερα από έλλειψη νερού, όπως για παράδειγμα στα νησιά, στο πλαίσιο ολοκληρωμένης διαχείρισης υδάτων.
- βιώσιμες επενδύσεις σε έργα διαχείρισης υδάτων, μέσω δράσεων με ολιστική προσέγγιση – Ολιστικά σχέδια νερού.
- δράσεις που αφορούν σε αναβάθμιση βιολογικών καθαρισμών με στόχο την επαναχρησιμοποίηση ύδατος,
- δράσεις που αφορούν σε μέτρα για αύξηση (κυβερνο)ασφάλειας και ψηφιοποίησης υποδομών νερού.

Στη νέα Προτεραιότητα 5B αξιοποιούνται τα Πεδία Παρέμβασης ΠΠ 058, ΠΠ 064 και ΠΠ 065 και εισάγεται επιπλέον στο Πρόγραμμα το νέο ΠΠ 063 «Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού) σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια αποδοτικότητας

Ενδεικτική δράση του ΠΠ 063 αποτελούν τα «Έργα αφαλατώσεων για την παροχή πόσιμου νερού σε νησιά όπου δεν υπάρχει εναλλακτική επιλογή, σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης (με ενσωμάτωση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές)».

Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης του σχεδιασμού των προγραμμάτων με βάση την τροποποίηση του Καν. 2021/1058 για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, η ΕΕ αναγνωρίζει το νερό ως κρίσιμη υποδομή για την ασφάλεια των τροφίμων, της οικονομίας και της ενέργειας. Στόχος είναι μια Ευρώπη ανθεκτική στον τομέα των υδάτων, με ασφαλή πρόσβαση, ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτων και αυξημένη ετοιμότητα στην αντιμετώπιση κινδύνου. Για τούτο επεκτείνεται η στόχευση του ειδικού στόχου RSO2.5 στο πλαίσιο του οποίου πλέον προτείνεται η χρηματοδότηση αντιπλημμυρικών έργων, με την προϋπόθεση του εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα, όπως π.χ. έργα ορεινής υδρονομίας.

3.3 Ανακατανομή πόρων μεταξύ Προτεραιοτήτων

Με την προτεινόμενη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος ΠΕΚΑ -έκδοση 3.1 - γίνεται ανακατανομή πόρων του χρηματοδοτικού πίνακα, προκειμένου να ενισχυθούν οι νέες στρατηγικές προτεραιότητες που εισάγονται με τον Καν. (ΕΕ) 2025/1914 για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και συγκεκριμένα:

- η οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση
- η ασφαλής πρόσβαση στο νερό, η βιώσιμη διαχείριση και η ανθεκτικότητα των υδάτινων πόρων
- η επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης.

Παράλληλα για την τροποποίηση του χρηματοδοτικού Πίνακα του Προγράμματος ΠΕΚΑ 2021-2027 λαμβάνονται υπόψη τόσο η δυναμική των έργων που υλοποιούνται στο Πρόγραμμα, σε συνέχεια του κλεισίματος των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020, με αιχμή τους τομείς της αντιπλημμυρικής προστασίας και διαχείρισης υδάτων και λυμάτων, όσο και οι παρατηρήσεις που απεστάλησαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την υποβολή της αρχικής 2^{ης} αναθεώρησης του Προγράμματος ΠΕΚΑ 2021-2027 (έκδοση 3.0) στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος, δυνάμει του άρ.18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και σύμφωνα με τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για την Ελλάδα.

Οι προτεινόμενες μεταφορές πόρων μεταξύ προτεραιοτήτων – νέων και υφιστάμενων – συνοψίζονται ως εξής συνολικά (οι π/υ εκφράζονται σε όρους Ενωσιακής Συνεισφοράς (ΕΣ) (Κοινοτικής Συνδρομής) :

Για το **Ταμείο Συνοχής** : Μετακινούνται συνολικά πόροι **Π/Υ = 215.259.404 €**

Προτείνεται η μεταφορά μη ενεργοποιημένων έως σήμερα πόρων Ταμείου Συνοχής από την Προτεραιότητα 1 (Ενεργειακή αποδοτικότητα, ΑΠΕ, ενεργειακές υποδομές), την Προτεραιότητα 3 (Αστική Αναζωογόνηση) και την Προτεραιότητα 4 (Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία) προς τις νέες Προτεραιότητες 1B και 5B, καθώς και η ενίσχυση της Προτεραιότητας 2 (Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή) – ΠΠ 058 που αφορά σε υποδομές αντιπλημμυρικών έργων. Παράλληλα προτείνεται η εσωτερική ανακατανομή πόρων Ταμείου Συνοχής μεταξύ των Πεδίων Παρέμβασης της Προτεραιότητας 4 (Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία) για την ενίσχυση των δράσεων ανακύκλωσης (ενίσχυση του πεδίου παρέμβασης 067 με απομείωση πεδίων παρέμβασης 068, 070 και 071).

Η εν λόγω ανακατεύθυνση των πόρων του Ταμείου Συνοχής θεωρείται απαραίτητη, προκειμένου να ενισχυθεί με πρόσθετους πόρους η Προτεραιότητα 2 - Πεδίο Παρέμβασης 058 που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και παρουσιάζει αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης όπως προέκυψαν κατά την υλοποίηση νέων δράσεων, αλλά και λόγω του κλεισίματος των προγραμμάτων 2014-2020. Συγχρόνως η απομείωση πόρων Ταμείου Συνοχής από τις υφιστάμενες Προτεραιότητες 1 (ΠΠ 053), Προτεραιότητα 3 (ΠΠ 079) και Προτεραιότητα 4 (ΠΠ 068, 070 και 071) του ΠΕΚΑ είναι απαραίτητες προκειμένου να εξευρεθούν οι απαραίτητες οικονομικές πηγές για την χρηματοδότηση των νέων ειδικών στόχων και Προτεραιοτήτων και συγκεκριμένα των Προτεραιοτήτων 1B "Νέες Ενεργειακές Υποδομές" (ΠΠ 196) και 5B "Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και ανθεκτικότητα υδατικών πόρων", ώστε το Πρόγραμμα αφενός να ενσωματώσει στο σχεδιασμό του την αναθεωρημένη στόχευση της πολιτικής συνοχής και αφετέρου να επωφεληθεί από τα κίνητρα που προσφέρονται.

Συνοψίζοντας:

- Προτείνεται η μεταφορά πόρων από την Προτεραιότητα 04 - RSO 2.6 συνολικού ύψους 165.259.404 € (μείωση των ΠΠ 068-070-071 και παράλληλη αύξηση του ΠΠ 067).
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων από την Προτεραιότητα 01 - RSO 2.3 ύψους 30.000.000 € που αφορούν στο ΠΠ 053 (Εξυπνα ενεργειακά δίκτυα).
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων από την Προτεραιότητα 03 - RSO 2.7 ύψους 20.000.000 € που αφορούν στο ΠΠ 079 (Ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου).

Οι ανωτέρω πόροι ανακατευθύνονται ως εξής:

- Δημιουργείται νέα προτεραιότητα 1B που αφορά στο νέο Ειδικό Στόχο - RSO 2.12 : Προώθηση ηλεκτρικής διασύνδεσης και σχετικών υποδομών και δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και ανάπτυξης υποδομών φόρτισης και στο νέο ΠΠ 196 με π/υ = 90.929.404 € σε όρους ΕΣ.
- Δημιουργείται νέα προτεραιότητα 5B που αφορά στον τροποποιημένο Ειδικό Στόχο 2.5 για την ενίσχυση επενδύσεων που προάγουν την ασφαλή πρόσβαση στο νερό, τη βιώσιμη διαχείριση και την ανθεκτικότητα των υδάτινων πόρων με π/υ = 114.330.000 € σε όρους ΕΣ.
- Στην Προτεραιότητα 2 "Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή" - RSO 2.4 – ενισχύεται ο διαθέσιμος π/υ για αντιπλημμυρικές υποδομές με αύξηση του Πεδίου Παρέμβασης 058 κατά 10.000.000 €.

Παράλληλα γίνεται ανακατανομή πόρων μεταξύ ΠΠ στο Ταμείο Συνοχής και συγκεκριμένα:

- Στην Προτεραιότητα 04 - RSO 2.6 που αφορά στην Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων, ενισχύεται ο διαθέσιμος π/υ για δράσεις ανακύκλωσης με αύξηση του π/υ ΕΣ του ΠΠ 067 κατά 123.822.334 € σε όρους ΕΣ, ενώ συγχρόνως μειώνεται ο π/υ των ΠΠ 068-070-071.
- Στην Προτεραιότητα 09 – Τεχνική Βοήθεια Ταμείου Συνοχής μετακινούνται εσωτερικά π/υ = 3.000.000€ σε όρους ΕΣ (μείωση των ΠΠ 180 και ΠΠ 181 με παράλληλη αύξηση του ΠΠ 182).

Για το **ΕΤΠΑ**: Μετακινούνται συνολικά πόροι **Π/Υ = 325.474.705 € σε ΚΣ**

Προτείνεται η μεταφορά μη ενεργοποιημένων έως σήμερα πόρων ΕΤΠΑ από την Προτεραιότητα 1 (Ενεργειακή αποδοτικότητα, ΑΠΕ, ενεργειακές υποδομές), την Προτεραιότητα 2 (Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή), την Προτεραιότητα 3 (Αστική Αναζωογόνηση) και την Προτεραιότητα 8 (Βιώσιμη αστική κινητικότητα) προς τις νέες Προτεραιότητες 1B και 1Γ, καθώς και η ενίσχυση της Προτεραιότητας 1 (Ενεργειακή αποδοτικότητα, ΑΠΕ, ενεργειακές υποδομές) – ΠΠ 044 και ΠΠ 045 που αφορούν σε ενεργειακές αναβαθμίσεις δημοσίων κτιρίων στον ειδικό στόχο 2.1 και ΠΠ 053 στον ειδικό στόχο 2.3 που αφορά σε δίκτυα ενέργειας, προκειμένου να ενισχυθούν οι αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης όπως προέκυψαν κατά την υλοποίηση νέων δράσεων, αλλά και λόγω του κλεισίματος των προγραμμάτων 2014-2020 (τμηματοποιημένα έργα).

Συνοψίζοντας:

- Προτείνεται η μεταφορά πόρων ύψους ενωσιακής συμμετοχής 180.198.000€ από τον RSO2.1 / ΠΠ 042 προς νέο ειδικό στόχο RSO 2.11 / ΠΠ 041 εντός της Προτεραιότητας 1
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων ύψους ενωσιακής στήριξης 9.572.705 € από το πεδίο παρέμβασης 038 για την ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων της Προτεραιότητας 01 - RSO2.1.
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων ύψους ενωσιακής στήριξης 39.130.000 € από το πεδίο παρέμβασης 040 για την ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων με κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας της Προτεραιότητας 01 - RSO2.1.
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων ύψους ενωσιακής στήριξης ΚΣ : 16.474.000 € από RSO2.2 (μείωση διαθέσιμου Π/Υ των ΠΠ 047 - ΠΠ 048 - ΠΠ 049 - ΠΠ 051 - ΠΠ 052 της Προτεραιότητας 01)
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων ύψους ενωσιακής στήριξης ΚΣ : 60.000.000 € από την Προτεραιότητα 02 - RSO2.4 και ΠΠ 060.
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων ύψους ενωσιακής στήριξης ΚΣ : 15.100.000 € από την Προτεραιότητα 03 - RSO2.7 και ΠΠ 073.
- Προτείνεται η μεταφορά πόρων ύψους ενωσιακής στήριξης ΚΣ : 5.000.000 € από την Προτεραιότητα 07 - RSO2.8 και ΠΠ 083.

Οι ανωτέρω πόροι ανακατευθύνονται ως εξής:

- Δημιουργείται νέα προτεραιότητα 1Γ που αφορά στη διεύρυνση της ευρωπαϊκής στεγαστικής πολιτικής και την ενίσχυση των επενδύσεων με στόχο την επίτευξη οικονομικά προσιτής και βιώσιμης στέγασης στο νέο Ειδικό Στόχο - RSO 2.12 : «Πρωώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση» και στο νέο ΠΠ 041 με π/υ = 80.489.557 € σε όρους ΕΣ.
- Η νέα προτεραιότητα 1B “Νέες Ενεργειακές Υποδομές”, η οποία αφορά στο νέο Ειδικό Στόχο - RSO 2.12: Πρωώθηση ηλεκτρικής διασύνδεσης και σχετικών υποδομών και δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και ανάπτυξης υποδομών φόρτισης - νέο ΠΠ 196, ενισχύεται επίσης με πόρους ΕΤΠΑ με π/υ = 20.100.000 € σε όρους ΕΣ.
- Δημιουργείται νέος ειδικός στόχος RSO 2.11 / ΠΠ 041 εντός της Προτεραιότητας 1 με π/υ ενωσιακής συμμετοχής ύψους 180.198.000€
- Ενισχύεται το ΠΠ 044 στον Ειδικό Στόχο RSO2.1 της Προτεραιότητας 01 - Ενεργειακές Αναβαθμίσεις Δημοσίων Κτιρίων με Π/Υ σε ΚΣ : 27.687.148 €

- Ενισχύεται το ΠΠ 045 στον Ειδικό Στόχο RSO2.1 της Προτεραιότητας 01 - Ενεργειακές Αναβαθμίσεις Δημοσίων Κτιρίων με Π/Υ σε ΚΣ : 15.000.000 €
- Ενισχύεται το ΠΠ 053 στον Ειδικό Στόχο RSO2.3 της Προτεραιότητας 01 - Έξυπνα ενεργειακά δίκτυα με Π/Υ σε ΚΣ : 2.000.000 €

Οι ανωτέρω περιγραφόμενες μεταφορές πόρων αποδίδονται παρακάτω στα Σχήματα 1 και 2 για τους πόρους Ταμείου Συνοχής και τους πόρους ΕΤΠΑ που μεταφέρονται στην παρούσα 2^η αναθεώρηση του ΠΕΚΑ (έκδοση 3.1).

Σχήμα 1 : Ανακατανομή πόρων Ταμείου Συνοχής κατά τη 2η Αναθεώρηση ΠΕΚΑ (Προτεραιότητες- Ειδικοί στόχοι) – Έκδοση 3.1

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ (ΜΕΙΩΣΕΙΣ Π/Υ) (σε όρους ΚΣ)					ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΠΡΟΣ (ΑΥΞΗΣΕΙΣ Π/Υ) (σε όρους ΚΣ)				
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ (€)		ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ (€)	
04 - Κυκλική Οικονομία / Απόβλητα	2.6 - Προώθηση μετάβασης σε κυκλική οικονομία	ΠΠ 068-Επεξεργασία συμμείκτων ΠΠ 070-Διαχείριση επικινδύνων ΠΠ 071-Ανακυκλωμένα υλικά / πρώτες ύλες	165.259.404	90.929.404	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1B Νέες Ενεργειακές Υποδομές	2.12 Προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών	196-Ενεργειακές γραμμές διασύνδεσης και σχετικές υποδομές	90.929.404	90.929.404
				74.330.000	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 5B Βιώσιμη διαχείριση υδάτινων και ανθεκτικότητα υδατικών πόρων	2.5 Προαγωγή ασφαλούς πρόσβασης στο νερό, βιώσιμης διαχείρισης και ανθεκτικότητας υδάτων	ΠΠ 063 - Υδρευση (αποδοτικότητα) ΠΠ 064 - Διαχείριση υδατικών πόρων ΠΠ 065 - Διαχείριση λυμάτων ΠΠ 058 - Αντιπλημμυρικά (NBS, χωρίς απώλεια)	114.330.000	74.330.000
03 - Αστική Αναζωογόνηση	2.7 - Προστασία της φύσης και	ΠΠ 079 Προστασία της φύσης	20.000.000	20.000.000	02 - Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	2.4 - Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	ΠΠ 064 - Διαχείριση υδατικών πόρων ΠΠ 065 - Διαχείριση λυμάτων ΠΠ 058 - Αντιπλημμυρικά (NBS, χωρίς απώλεια) 058 - Αντιπλημμυρικά	20.000.000	20.000.000
01 - Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές	2.3 - Έξυπνα ενεργειακά συστήματα	ΠΠ 053 Έξυπνα ενεργειακά δίκτυα	30.000.000	10.000.000				10.000.000	10.000.000
			215.259.404	215.259.404				215.259.404	215.259.404

Σχήμα 2 : Ανακατανομή πόρων ΕΤΠΑ κατά τη 2η Αναθεώρηση ΠΕΚΑ (Προτεραιότητες- Ειδικοί στόχοι) – Έκδοση 3.1

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ (ΜΕΙΩΣΕΙΣ Π/Υ) (σε όρους ΚΣ)				ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΠΡΟΣ (ΑΥΞΗΣΕΙΣ Π/Υ) (σε όρους ΚΣ)						
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ (€)		ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ (€)		
01 - Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές	2.1 - Ενεργειακή αποδοτικότητα	ΠΠ 042 - Ενεργειακή απόδοση οικιστικού αποθέματος, σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	180.198.000 €	180.198.000 €	01 - Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές	2.11 Προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση	041 - Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος	180.198.000 €	180.198.000 €	
		ΠΠ 040 Ενεργειακή απόδοση στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις με κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	39.130.000 €	39.130.000 €		2.1 - Ενεργειακή αποδοτικότητα	ΠΠ044 - Ανακαίνιση ια ενεργειακή απόδοση δημόσιες υποδομής ΠΠ 045 - Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοσησε δημόσια υποδομή, με κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	39.130.000 €	42.687.148 €	
		ΠΠ 038 - Ενεργειακή απόδοση και επιδεικτικά έργα στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	3.557.148 €	9.572.705 €			2.3 - Έξυπνα ενεργειακά συστήματα	ΠΠ 053 - Έξυπνα ενεργειακά συστήματα και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	3.557.148 €	
			2.000.000 €			ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1Γ Πρόσβαση σε προσιτή και βιώσιμη στέγαση	2.11 Προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση	041 - Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος	2.000.000 €	2.000.000 €
			4.015.557 €						4.015.557 €	
	2.2 - Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	ΠΠ 047 - 048 - 049 - 051 - 052	16.474.000 €	16.474.000 €			16.474.000 €	80.489.557 €		
02 - Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	2.4 - Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	ΠΠ 060 - Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής: άλλοι κίνδυνοι	60.000.000 €	60.000.000 €			60.000.000 €			
03 - Αστική Αναζωογόνηση	2.7 Προστασία της φύσης και βιοποικιλότητα	ΠΠ 073 Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	15.100.000 €	15.100.000 €	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1Β Νέες Ενεργειακές Υποδομές	2.12 Προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών	ΠΠ 196-Ενεργειακές γραμμές διασύνδεσης και σχετικές υποδομές	15.100.000 €	20.100.000 €	
07 - Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα	2.8 - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα	ΠΠ 083 Υποδομές ποδηλασίας	5.000.000 €	5.000.000 €				5.000.000 €		
			325.474.705 €	325.474.705 €				325.474.705 €	325.474.705 €	

Παράλληλα γίνεται ανακατανομή πόρων μεταξύ ΠΠ στο ΕΤΠΑ και συγκεκριμένα:

- Εισαγωγή του νέου RSO 2.11 και του νέου ΠΠ 041 στην Προτεραιότητα 01 - Εξοικονομώ Ανακαίνιση με Π/Υ σε ΚΣ : 180.198.000 € με παράλληλη αντίστοιχη μείωση του ΠΠ 042
- Στην Προτεραιότητα 09 – Τεχνική Βοήθεια Ταμείου Συνοχής μετακινούνται εσωτερικά π/υ = 3.000.000€ σε όρους ΕΣ (μείωση των ΠΠ 180 και ΠΠ 181 με παράλληλη αύξηση του ΠΠ 182).
- Στην Προτεραιότητα 6, ειδικό στόχο 2.7, προτείνεται η μεταφορά προγραμματικών πόρων του πεδίου παρέμβασης 079 προς το πεδίο παρέμβασης 078 αφενός προς ενίσχυση πράξεων που τμηματοποιούνται από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και αφετέρου λόγω ενεργοποίησης του προγραμματισμού του ΟΦΥΠΕΚΑ που αφορά δράσεις στις περιοχές Natura 2000. Συνολικά προτείνεται η απαραίτητη ανακατανομή πόρων ύψους 23.000.000€ ενωσιακής στήριξης με εσωτερική μεταφορά πόρων μεταξύ των ΠΠ 078 και 079.

Ως αποτέλεσμα των προτεινόμενων μεταφορών πόρων μεταξύ Προτεραιοτήτων:

- Μειώνεται ο προϋπολογισμός της Προτεραιότητας 1 κατά 4,6%
- Μειώνεται ο προϋπολογισμός της Προτεραιότητας 2 κατά 14,4%
- Μειώνεται ο προϋπολογισμός της Προτεραιότητας 3 κατά 17,8%
- Μειώνεται ο προϋπολογισμός της Προτεραιότητας 4 κατά 24,4%
- Μειώνεται ο προϋπολογισμός της Προτεραιότητας 7 κατά 19,3%
- Δημιουργούνται τρεις (3) νέες προτεραιότητες :
 - Νέα Προτεραιότητα 1Γ "Παρεμβάσεις για οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση" υπό το νέο ειδικό στόχο: RSO 2.11 (xi) "Προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση" με πόρους από το ΕΤΠΑ συνολικής ενωσιακής συνεισφοράς ύψους 80.489.557 € (ΣΔΔ π/υ 100.427.333 €).
 - Νέα Προτεραιότητα 1Β "Νέες Ενεργειακές Υποδομές" υπό το νέο ειδικό στόχο: RSO 2.12 (xii) "Προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης και υποστηρικτικών υποδομών, καθώς και η προστασία των ενεργειακών υποδομών ζωτικής σημασίας και ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης" με πόρους από το Ταμείο Συνοχής συνολικής ενωσιακής συνεισφοράς 90.929.404 € (ΣΔΔ π/υ 106.975.770 €) και από το ΕΤΠΑ συνολικής ενωσιακής συνεισφοράς π/υ 20.100.000€ (ΣΔΔ π/υ 25.117.647€).
 - Νέα Προτεραιότητα 5Β "Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και ανθεκτικότητα υδατικών πόρων" υπό τον τροποποιημένο ειδικό στόχο: RSO2.5 (v) "Προαγωγή της ασφαλούς πρόσβασης στο νερό, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων, και της ανθεκτικότητας των υδάτων" με πόρους Ταμείου Συνοχής συνολικής ενωσιακής συνεισφοράς ύψους 114.330.000 € (ΣΔΔ π/υ 134.505.883 €).

Για τις νέες Προτεραιότητες που εισάγονται ανακατευθύνονται πόροι που ανέρχονται σε 10,27 % σε όρους ΕΣ (10,18% σε ΣΔΔ) με π/υ ενωσιακής συμμετοχής ύψους 305.848.961 € σε όρους ΕΣ (367.026.633 € σε ΣΔΔ), έτσι ώστε να προκύψουν για το ΠΕΚΑ τα εξής οφέλη:

- Αυξημένη προκαταβολή για τις νέες προτεραιότητες που μετρούν στο N+3 του 2025
- Παράταση περιόδου επιλεξιμότητας κατά 1 έτος

3.4 Ανακεφαλαιωτικοί χρηματοδοτικοί πίνακες 2ης Αναθεώρησης Προγράμματος

Ανακεφαλαιώνοντας, παρατίθεται κατωτέρω ο συγκεντρωτικός Πίνακας Χρηματοδότησης του Προγράμματος, όπου παρουσιάζεται συγκριτικά η κατανομή των πόρων ανά Προτεραιότητα, Ειδικό Στόχο, Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας για το ΕΤΠΑ, μεταξύ του εγκεκριμένου Προγράμματος και της προτεινόμενης 2^{ης} Αναθεώρησής του (Πίνακας 2). Ακολουθεί ο Πίνακας Οριστικής κατανομής ρήτρας ευελιξίας που συνοδεύει την πρόταση 2^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος, κατά τις διατάξεις του άρ. 18 του ΚΚΔ 2021/1060 (Πίνακας 3).

Πίνακας 2: Συγκριτικός Χρηματοδοτικός Πίνακας 2ης Αναθεώρησης ΠΕΚΑ (Προτεραιότητες- Ειδικοί στόχοι) – Έκδοση 3.1

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ		ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ		Εγκεκριμένο πρόγραμμα C(2024)3743 final/29.5.2024		Πρόταση νέας Αναθεώρησης ΠΕΚΑ – Έκδοση 3.1		Μεταβολή		
				Ενωσιακή συμμετοχή (€)	Συνολικός π/υ (€)	Ενωσιακή συμμετοχή (€)	Συνολικός π/υ (€)	Ενωσιακή συμμετοχή (€)	Συνολικός π/υ (€)	%Π/Υ Προτεραιότητας
1	Ενεργειακή απόδοση - Πρώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές	RSO2.1	Ενεργειακή απόδοση	702.085.900	861.528.515	515.872.343	632.970.005	-186.213.557	-228.558.510	
		RSO2.11	Οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση	0	0	180.198.000	222.781.962	180.198.000	222.781.962	
		RSO2.2	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	43.752.984	58.827.286	27.278.984	36.946.109	-16.474.000	-21.881.177	
		RSO2.3	Έξυπνα ενεργειακά συστήματα	352.457.244	426.713.070	324.457.244	394.752.286	-28.000.000	-31.960.784	
				1.098.296.128	1.347.068.871	1.047.806.571	1.287.450.362	-50.489.557	-59.618.509	-4,43%
1B	Νέες ενεργειακές Υποδομές	RSO2.12	Ενεργειακές διασυνδέσεις και σχετικές υποδομές	0	0	111.029.404	132.093.417	111.029.404	132.093.417	
1Γ	Πρόσβαση σε προσιτή και βιώσιμη στέγαση	RSO2.11	Οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση	0	0	80.489.557	100.427.333	80.489.557	100.427.333	
2	Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	RSO2.4	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	347.903.026	444.057.442	297.903.026	380.331.951	-50.000.000	-63.725.491	-14,40%
3	Αστική Αναζωογόνηση	RSO2.7	Προστασία της φύσης και βιοποικιλότητα	196.653.241	237.902.577	161.553.241	194.892.772	-35.100.000	-43.009.805	-18,10%
4	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Κυκλική Οικονομία	RSO2.6	Κυκλική οικονομία	676.204.072	795.534.204	510.944.668	601.111.376	-165.259.404	-194.422.828	-24,40%
5	Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων	RSO2.5	Βιώσιμα ύδατα	544.806.301	640.948.591	544.806.301	640.948.591	0	0	0,00%
5B	Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και ανθεκτικότητα	RSO2.5b	Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και ανθεκτικότητα	0	0	114.330.000	134.505.883	114.330.000	134.505.883	
6	Προστασία της Βιοποικιλότητας	RSO2.7	Προστασία της φύσης και βιοποικιλότητα	59.042.412	73.692.264	59.042.412	73.692.264	0	0	0,00%
7	Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα	RSO2.8	Βιώσιμη αστική κινητικότητα	25.842.465	32.353.636	20.842.465	26.103.636	-5.000.000	-6.250.000	-19,70%
8	Τεχνική Βοήθεια (ΕΤΠΑ)	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36(4)	8.929.732	11.365.167	8.929.732	11.365.167	0	0	0,00%
9	Τεχνική Βοήθεια (ΤΣ)	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36(4)	20.334.902	23.923.416	20.334.902	23.923.416	0	0	0,00%
				2.978.012.279	3.606.846.168	2.978.012.279	3.606.846.168			

Πίνακας 4: Οριστική κατανομή ρήτρας ευελιξίας 2^{ης} Αναθεώρησης ΠΕΚΑ – έκδοση 3.1

ΚΩΔ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟ- ΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	Εγκεκριμένο πρόγραμμα ΠΕΚΑ C(2024)3743 final/29.05.2024 – ΕΚΔΟΣΗ 2.2			ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΕΚΑ – ΕΚΔΟΣΗ 3.1		
				ΠΟΣΟ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΧΩΡΙΣ ΠΟΣΟ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ	ΠΟΣΟ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ	ΝΕΟ ΠΟΣΟ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΝΕΑ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΧΩΡΙΣ ΠΟΣΟ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ	ΝΕΟ ΠΟΣΟ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ
1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές»	877.086.355	743.807.059	133.279.296	857.043.619	743.807.058	113.236.561
1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές»	112.109.773	95.073.923	17.035.850	111.662.952	95.073.923	16.589.029
1	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές»	109.100.000	92.521.834	16.578.166	79.100.000	79.100.000	0
2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 2: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»	152.394.867	129.237.421	23.157.446	102.394.867	102.394.867	0
2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 2: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»	70.909.913	60.134.665	10.775.248	60.909.913	60.134.665	775.248
2	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 2: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»	124.598.246	105.665.062	18.933.184	134.598.246	115.665.062	18.933.184
3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 3: «Αστική Αναζωογόνηση»	13.353.473	11.324.321	2.029.152	40.285.989	40.285.989	0
3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 3: «Αστική Αναζωογόνηση»	51.885.989	44.001.557	7.884.432	9.853.473	9.853.473	0
3	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 3: «Αστική Αναζωογόνηση»	131.413.779	111.444.949	19.968.830	111.413.779	111.413.779	0
4	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 4: «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία»	676.204.072	573.452.255	102.751.817	510.944.668	510.944.668	0
5	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 5: «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων»	544.806.301	462.020.883	82.785.418	544.806.301	462.020.883	82.785.418
6	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 6: «Προστασία της Βιοποικιλότητας»	8.630.424	7.318.972	1.311.452	50.411.988	42.751.540	7.660.448
6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 6: «Προστασία της Βιοποικιλότητας»	50.411.988	42.751.540	7.660.448	8.630.424	7.318.972	1.311.452
7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 7: «Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα»	3.979.500	3.374.788	604.712	17.612.965	17.612.965	0
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 7: «Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα»	21.862.965	18.540.737	3.322.228	3.229.500	3.229.500	0
8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 8: «Τεχνική Βοήθεια» (ΕΤΠΑ)	7.176.153	6.085.687	1.090.466	7.176.153	6.085.687	1.090.466
8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 8: «Τεχνική Βοήθεια» (ΕΤΠΑ)	1.753.579	1.487.110	266.469	1.753.579	1.487.110	266.469
9	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 9: «Τεχνική Βοήθεια» (ΤΣ)	20.334.902	17.244.935	3.089.967	20.334.902	17.244.935	3.089.967
1B	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 1B: «Νέες Ενεργειακές Υποδομές»	0	0	0	17.100.000	0	17.100.000
1B	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 1B: «Νέες Ενεργειακές Υποδομές»	0	0	0	3.000.000	0	3.000.000
1B	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 1B: «Νέες Ενεργειακές Υποδομές»	0			90.929.404	65.960.591	24.968.813
1Γ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προτεραιότητα 1Γ: «Πρόσβαση σε προσιτή και βιώσιμη στέγαση»	0			68.792.736	31.485.895	37.306.841
1Γ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προτεραιότητα 1Γ: «Πρόσβαση σε προσιτή και βιώσιμη στέγαση»	0	0	0	11.696.821	1.616.136	10.080.685
5B	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	Προτεραιότητα 5B: «Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και ανθεκτικότητα υδατικών πόρων»	0	0	0	114.330.000	0	114.330.000
				2.978.012.279	2.525.487.698	452.524.581	2.978.012.279	2.525.487.698	452.524.581

3.5 Εφαρμογή μεθοδολογίας απλοποιημένου κόστους στην Προτεραιότητα 5

Η παρούσα πρόταση τροποποίησης του Προγράμματος περιλαμβάνει και την ενεργοποίηση του άρθρου 94 του ΚΚΔ με ενσωμάτωση στην Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος της Μεθοδολογίας Απλοποιημένου Κόστους για χρήση στις πληρωμές της δράσης δικτύου παρακολούθησης ποιότητας υδάτων, η οποία έχει διαμορφωθεί από την ΕΥΔ/ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ με βάση σημαντικά ιστορικά στοιχεία της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η μεθοδολογία αφορά στον υπολογισμό του μοναδιαίου κόστους, το οποίο καλύπτει το κόστος των δραστηριοτήτων ανά Δικαιούχο και ανά τύπο υδατινίου σώματος (υπόγεια, λίμνες, ποτάμια, μεταβατικά & παράκτια), για την παρακολούθηση της Ποιότητας και Ποσότητας των υδάτων της χώρας σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ (Οδηγία Πλαίσιο Υδάτων), την 91/676/ΕΕΚ (Οδηγία Νιτρικών), 2006/118/ΕΚ (Οδηγία Υπόγειων Υδάτων) και 2008/105/ΕΚ (Ουσίες Προτεραιότητας).

Για τη μεθοδολογία η ΕΥΔ/ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ συνεργάστηκε με το ευρωπαϊκό δίκτυο SCOs της DG Regio και τις αρμόδιες εθνικές αρχές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, ήτοι την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) και την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Η ανωτέρω Μεθοδολογία εγκρίθηκε από την ΕΔΕΛ με το α.π. ΥΠΕΘΟΟ 162115 ΕΞ 2024/4.11.2024 έγγραφό της με τίτλο «Εκ των προτέρων αξιολόγηση για την έκθεση τεκμηρίωσης μεθοδολογίας υπολογισμού απλοποιημένου κόστους για δράσεις παρακολούθησης των υδάτων», όπου επιβεβαιώνεται ότι η προτεινόμενη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό του μοναδιαίου κόστους είναι σύμφωνη με τις κανονιστικές απαιτήσεις, είναι δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη, ενώ παράλληλα καλύπτει όλα τα σχετικά στοιχεία που απαριθμούνται στο τμήμα 1 (Section 1) του καταλόγου ελέγχου των υπηρεσιών ελέγχου της Επιτροπής για τις Επιλογές Απλοποιημένου Κόστους (Checklist – Assessments/audits of Simplified Cost Options (SCO) 2021-2027).

Η πρόταση της μεθοδολογίας έχει αποσταλεί στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τις 8.11.2024 προς διαβούλευση.

3.6 Επικαιροποίηση πλαισίου επίδοσης Προγράμματος

Στο πλαίσιο της προτεινόμενης 2^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος είναι απαραίτητη η προσθήκη δεικτών για την παρακολούθηση του νέου ΠΠ και τη βελτίωση παρακολούθησης της επίτευξης των στόχων του Προγράμματος, καθώς και η αναγκαία τροποποίηση των τιμών στόχων των δεικτών σε ΠΠ που υπόκεινται σε τροποποίηση Π/Υ.

▪ Προσθήκη δεικτών για τα νέα πεδία παρέμβασης

Για την αποτύπωση των εκροών των νέων πεδίων παρέμβασης ΠΠ 041, 063 και ΠΠ196 προτείνεται η χρήση των ακόλουθων νέων δεικτών εκροής, με βάση και την από 27/10/2025 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑΕ

Πεδίο παρέμβασης	Κωδικός δείκτη εκροής	Ονομασία δείκτη εκροής	Μονάδα μέτρησης
ΠΠ 041 Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα	RCO 18	Οικονομικά προσιτές και βιώσιμες κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Κατοικίες
ΠΠ 063 Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αποδοτικότητας, παροχή πόσιμου νερού) με κριτήρια αποδοτικότητας	PSO906	Επενδύσεις σε υποδομές βελτίωσης της ποιότητας και εξοικονόμησης του πόσιμου ύδατος	Ευρώ
ΠΠ 196 Ενεργειακοί σύνδεσμοι και σχετικές	RC0131	Γραμμές δικτύου μεταφοράς ή διανομής	

υποδομές μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης και υποστήριξης		ενέργειας και γραμμές διασύνδεσης – πρόσφατα κατασκευασμένες ή βελτιωμένες	Χιλιόμετρα
---	--	--	------------

▪ Προσθήκη δεικτών για τη βελτίωση παρακολούθησης δράσεων

Σε περιπτώσεις όπου κατά την εξειδίκευση του Προγράμματος παρατηρήθηκε αδυναμία αποτελεσματικής αποτύπωσης των δράσεων, δόθηκε η δυνατότητα από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ) της χρήσης των ακόλουθων δεικτών, οι οποίοι αποτυπώνονται στην επικαιροποίηση του Μεθοδολογικού Εγγράφου για το Πλαίσιο Επίδοσης του Προγράμματος:

Προτεραιότητα 1

Στον ΕΣ2.1 για την παρακολούθηση του ΠΠ042, προστίθεται ο δείκτης PSO544 «Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση ως αποτέλεσμα στοχευμένων παρεμβάσεων» με μονάδα μέτρησης «Κατοικίες (Αριθμός)», προκειμένου να αποτυπώνεται η πρόοδος δράσεων ενεργειακής απόδοσης ως αποτέλεσμα στοχευμένων παρεμβάσεων όπως π.χ. αντικατάσταση ενεργοβόρων θερμοσιφώνων ή εγκατάσταση αντλιών θερμότητας στις περιφέρειες σε μετάβαση/λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες του ΕΤΠΑ

Στον ΕΣ2.1 για την παρακολούθηση του ΠΠ045, προστίθεται ο δείκτης PSO902 «Υποδομές με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση – Υποδομές» με μονάδα μέτρησης «Υποδομές (Αριθμός)», προκειμένου να αποτυπώνεται η πρόοδος της δράσης της αντικατάστασης ενεργοβόρου συστήματος οδο φωτισμού στις περιφέρειες σε μετάβαση (Οδο φωτισμός Δήμου Αθηναίων)

Προτεραιότητα 7

Στον ΕΣ2.8 για την παρακολούθηση του ΠΠ083, προστίθεται ο δείκτης PSO042 «Ηλεκτρικά Οχήματα» με μ.μ Οχήματα (Αριθμός), προκειμένου να αποτυπώνεται η πρόοδος της δράσης των ηλεκτρικών ποδηλάτων στις περιφέρειες σε μετάβαση/λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες του ΕΤΠΑ.

▪ Επικαιροποίηση τιμών στόχων δεικτών

Η προσθήκη των νέων ειδικών στόχων και Πεδίων Παρέμβασης και η αναπροσαρμογή των οικονομικών πόρων σε ορισμένα Πεδία Παρέμβασης επιφέρει την αναγκαία τροποποίηση των τιμών στόχων των δεικτών στα ΠΠ που υπόκεινται σε τροποποίηση Π/Υ.

Επιπλέον τακτοποιούνται ορισμένες τιμές επιμέρους δεικτών παρακολούθησης του Προγράμματος ως συνέχεια της έως και σήμερα εξειδίκευσης του

Η προτεινόμενη επικαιροποίηση των τιμών στόχων των δεικτών του Προγράμματος αποτυπώνεται αναλυτικά στο Μεθοδολογικό Έγγραφο για το Πλαίσιο Επίδοσης του Προγράμματος και τους Πίνακες που το συνοδεύουν.

3.7 Επικαιροποίηση λοιπών στοιχείων Προγράμματος

Η προτεινόμενη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος περιλαμβάνει επιπλέον των ως ανωτέρω αναφερομένων, συμπλήρωση και επικαιροποίηση των απαραίτητων στοιχείων και πεδίων στο κείμενο του Προγράμματος, καθώς και στο Μεθοδολογικό Έγγραφο Πλαισίου Επίδοσης του Προγράμματος, ως αποτέλεσμα της ανακατανομής πόρων και της εισαγωγής νέου πεδίου παρέμβασης και νέων δεικτών στο Πρόγραμμα.

Επισημαίνεται ότι οι δράσεις των νέων ειδικών στόχων που προτείνεται στην 2^η αναθεώρηση του ΠΕΚΑ έχουν εκτιμηθεί θετικά ως προς τη συμμόρφωση με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH), σύμφωνα με το προοίμιο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Αυτό αναλύεται στην σχετική Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης DNSH που συνοδεύει την 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος, ως «other member state document».

4. Αναμενόμενες επιπτώσεις από την προτεινόμενη 2^η Αναθεώρηση

Η προτεινόμενη 2^η αναθεώρηση του ΠΕΚΑ δεν επιφέρει αλλαγή στον χαρακτήρα του Προγράμματος, η λογική της παρέμβασης παραμένει ίδια και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του, ενώ παράλληλα δεν διαφοροποιείται η κατανομή των πόρων ανά Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας σε σχέση με τους εγκεκριμένους χρηματοδοτικούς πίνακες του Προγράμματος.

Με την 2^η Αναθεώρηση γίνονται μετακινήσεις πόρων σε επιμέρους τομείς του Προγράμματος, όπως αναλυτικά αναφέρθηκαν ανωτέρω, ως αποτέλεσμα επικαιροποίησης με βάση την έως και σήμερα πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος και τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης επανεξέτασής αυτού.

Τα κύρια οφέλη από την προτεινόμενη 2^η Αναθεώρηση του ΠΕΚΑ είναι:

- Εισαγωγή τριών νέων Ειδικών Στόχων/Προτεραιοτήτων στο Πρόγραμμα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των νέων ευρωπαϊκών προκλήσεων με πόρους που ανέρχονται σε 10,27 % σε όρους ΕΣ (10,18% σε ΣΔΔ) με π/υ ενωσιακής συμμετοχής ύψους 305.848.961 € σε όρους ΕΣ (367.026.633 € σε ΣΔΔ), που έχει ως ωφέλεια:
 - Αυξημένη προκαταβολή για τις νέες προτεραιότητες που μετρούν στο N+3 του 2025
 - Παράταση περιόδου επιλεξιμότητας δαπανών του Προγράμματος κατά 1 έτος
- Ενίσχυση ενωσιακών πόρων στον τομέα της αναβάθμισης κατοικιών/προσιτής στέγασης στο πλαίσιο του ΠΕΚΑ κατά ΕΣ 80,5 εκατ.€ (100,5 εκατ.€ ΣΔΔ) με συνδυασμένες παρεμβάσεις των ειδικών στόχων 2.1 (ενεργειακή αποδοτικότητα) και 2.11 (προσιτή στέγαση) αφενός με εισαγωγή του ΠΠ041 με π/υ 260,7 εκατ.€ (Ενωσιακή Συμμετοχή) και αφετέρου με διατήρηση του ΠΠ042 (ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών) σε ικανό ύψος 385,5 εκατ.€ (Ενωσιακή Συμμετοχή).
- Ενίσχυση πεδίων παρέμβασης (π.χ. ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων, ενεργειακές υποδομές) και τομέων αιχμής που παρουσιάζουν ιδιαίτερα μεγαλύτερες ανάγκες χρηματοδότησης, όπως η αντιπλημμυρική θωράκιση και ο τομέας διαχείρισης υδάτων και λυμάτων, όπως έχει επισημανθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- Διασφάλιση των πόρων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 για τις φάσεις Α' τμηματοποιημένων έργων, με παράλληλη βελτίωση της απορρόφησης των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 από την υλοποίηση των τμηματοποιημένων έργων, με δυνατότητα απορρόφησης εντός του 2025 και 2026.
- Αποποίηση της διαδικασίας πληρωμών για το πρόγραμμα παρακολούθησης δικτύου παρακολούθησης ποιότητας επιφανειακών και υπογείων υδάτων με την ενσωμάτωση στην Προτεραιότητα 5 της προτεινόμενης Μεθοδολογίας Απλοποιημένου Κόστους με ενεργοποίηση του άρθρου 94 του ΚΚΔ
- Μικρή αύξηση στη συμβολή του Προγράμματος στον κλιματικό στόχο (άρθρο 6 ΚΚΔ). Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη ως ανωτέρω ανακατανομή πόρων και εισαγωγή νέων πεδίων παρέμβασης επηρεάζει θετικά τη συνολική συνεισφορά του Προγράμματος στην επίτευξη των στόχων της κλιματικής αλλαγής καθώς επιφέρει αύξηση της συμμετοχής του Προγράμματος στον κλιματικό στόχο κατά 16,7€ (σε όρους ενωσιακής συμμετοχής).